

Aan : de wethouders Sociale Zaken en Financiën
en: raadsgriffier i.v.m. ter kennisname van gemeenteraadsleden
datum: 24-08-2014

WS 25 AUG. 2014

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: BerW / Raad. / v.d. Hoven
B.V.O.: J. v.d. Doel

Betr: Persbericht en WOB-verzoek schuldhulpverlening

Hierbij verzoek ik u op basis van de Wet Openbaar Bestuur mij te informeren over de kwantitatieve resultaten van uw schuldhulpverlening over de periode vanaf 2009 tot en met 2013. U krijgt hiermee zelf ook meer inzicht, beleidsevaluatie, monitoring en nulmeting, focus op doelstelling en meetbare maatschappelijke effecten. Dit verzoek heeft dan ook voor u zelf een grote meerwaarde en weegt daarmee ruimschoots op tegen de tijdsinvestering.

Als u eerst het persbericht leest, snapt u de noodzakelijke maar gedetailleerde vragen.

WOB-verzoek

Is uw schulddienstverlener (SDV) lid van het BKR te Tiel en zo ja, vanaf welke datum?

Onder welk rechtbankarrondissement(en) valt uw gemeente?

Functioneert uw SDV als onderdeel van een Gemeenschappelijke Regeling?

De BKR registreert wettelijk verplicht alle schuldregelingen die tot stand komen, de voortgang en beëindiging hiervan voortijdig en conform afspraak. Wilt u mij over de periode van 2009 t/m 2013, of vanaf het tijdstip van het BKR-lidmaatschap, de kopieën van de originele BKR-rapportages doen toekomen m.b.t. alle bijzonderheidscodes 1 t/m 5.

Indien u of uw schulddienstverlener geen beschikking heeft over deze informatie, vanwege een latere ingangsdatum van het lidmaatschap, verzoek ik u om de data uit uw eigen documenten.

De benaderings- en berekeningswijze is anders dan u gewend bent. Niet vanuit de processen en de naast elkaar werkende systemen van schuldhulpverlening en wettelijke schuldsanering (WSNP).

Maar vanuit de schuldoplossingen integraal en vanuit de optiek van schuldehbers en schuldeisers. Daarom is het van essentieel belang om het totale proces van het begin tot het einde (de oplossing of niet) in beeld te krijgen.

Als gemeente bent u verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, inclusief een SMART-resultaatsverantwoording.

Gemeente Woerden 14.013982

Registratiedatum: 26/08/2014
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

De vragen over de deelprocessen/ gratis monitor en nulmeting:

- aantal nog te stabiliseren (schuldregelingsrijp) per 01-01
- werkvoorraad van nog in behandeling per 01-01
- aantal aanmeldingen bij uw gemeente geregistreerd en het aantal dat uw uitvoerder registreert
- aantal geplande gesprekken en aantal dat werkelijk gerealiseerd is
- aantal intakes
- aantal nieuwe trajecten
- aantal afgehandelde huishoudens
- aantal WSNP-verzoeken, aantal intrekkingen, niet ontvankelijk, afwijzingen en uiteindelijke toelating tot WSNP
- wat gebeurt er met de huishoudens die uitvallen

- aantal WSNP-verklaringen gespecificeerd t.b.v. dwangsom, moratorium en voorlopige voorziening
- aantallen geslaagde trajecten, intrekkingen, niet ontvankelijk, afwijzingen
- aantal en slagingspercentage van de succesvol doorlopen WSNP-trajecten (finale kwijting /restschuld niet meer opeisbaar) van uw gemeente
- aantal WSNP-zaken dat na behandeling, blijft bij uw uitvoerder (SDV) in het minnelijke traject
- aantal schuldebbbers dat zich in totaal terugtrekt, na aanmelding en na 'in behandeling genomen'
- aantal schuldeisers dat overgehaald moet worden om te kiezen voor uw SDV i.p.v. de WSNP en het aantal waarbij dit gelukt is
- aantal gerealiseerde schuldbemiddelingsakkoorden (3 jaar reserveren): SB
- aantal gerealiseerde saneringskredieten (directe afkoop met aflossing): SK
- aantal betalingsregelingen (100 % betaling, gespreid in termijnen): BR
- aantal huishoudens met kinderen (en 1 oudergezinnen) aangemeld, met schuldregeling en schuldenvrij. Welk extra budget (landelijk € 80 miljoen) heeft u voor deze categorie ontvangen
- aantal herstructurering van schuldpakketten(door bundeling en gunstiger financiële voorwaarden)
- aantal Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) als maximaal haalbaar en alsnog instroming
- aantal adviezen
- aantal afwijzingen door invoering van klantprofielen/ bezuiniging/ strengere selectie aan de poort
- aantallen en succespercentages (behandeld t.o.v. regeling) hanteert uw SDV voor de producten: SB, SK, BR
- aantallen en slagingspercentages (regelingen t.o.v. geslaagd) na 3 jaar van de producten: SB, SK, BR
- aantal budgettrainingen
- aantal budgetbeheerregelingen op 01-01, gestart, beëindigd en op 01-01 van het volgende jaar
- welk budget heeft u totaal besteed en welk deel voor de uitvoering van het budgetbeheer in de jaren 2009 t/m 2013
- aantal doorverwijzingen naar flankerende hulpinstanties vanwege (nog) niet schuldregelingsrijp
- welke aantallen schuldebbbers en budgetten maken daadwerkelijk gebruik van deze flankerende instanties
- welk jaarlijkse budget van flankerende instanties is schuldengerelateerd bij: maatschappelijk werk, sociaal raadsman, woningcorporatie, huisuitzetting , tijdelijke en definitieve herhuisvesting, GGZ en belemmering van re-integratie/participatie
- aantal huisuitzettingen gerelateerd aan schulden, zonder SDV-traject/WSNP-traject of door tussentijdse voortijdige uitval
- gemiddelde maatschappelijke vervolgcosten bespaard door geslaagde schuldregelingen
- gemiddelde maatschappelijke vervolgcosten voor uw gemeente door niet tot stand gekomen schuldregelingen en voortijdig beëindigd
- maakt u als gemeente een integrale kostenbatenanalyse op het beslismoment van toelating tot de schuldhulpverlening
- bent u geïnteresseerd in besparingen door middel van schuldoplossingen complementair of in plaats van de huidige trajecten
- weet u het aantal huishoudens binnen uw gemeente met problematische schulden, dat de afgelopen jaren geen schuldoplossing bereikte
- kent u het aantal spookburgers in uw gemeente, dat is uitgeschreven uit de GBA om zich te onttrekken aan de gevolgen van hun niet-opgeloste schulden. Onvindbaar voor deurwaarders , incassobureaus en schuldeisers

Onafhankelijk Schuldadviseur

Ziet u het als uw zorgplicht om na te denken over een spijtoptantenregeling/ gemeentelijk schuldoplossingsplan t.b.v. reductie van uw maatschappelijke vervolgcosten, benutting aanwezige aflossingscapaciteit, compensatie van schuldeisers en re-integratie en arbeidsparticipatie? Indien u vragen heeft, beantwoord ik deze graag.

Met hartelijke groet,

Onafhankelijk Schuldadviseur®

Persbericht

Problematische schulden zonder oplossing treft elke dag 900 personen

Slechts 1 op de 8 problematische schulden van huishoudens wordt nog maar opgelost. Dit probleem neemt jaarlijks structureel toe, maar raakt vooral particulieren en de MKB-schuldeisers. De schuldhulpverlening (GKB) faalt op alle fronten qua uitvoering, interne controle, systeem en toezicht. De wettelijke schuldsanering (WSNP) functioneert veel beter. Echter schuldeisers en –eisers worden naar de minnelijke GKB gedwongen. Jaarlijks komen minimaal 150.000 huishoudens (900 personen per dag) tussen de wal en het schip. Dit wordt niet publiekelijk (h)erkend. Een tikkende tijdbom die het financiële systeem en betalingsmoraal bedreigt.

Systemen werken langs elkaar heen en zijn niet resultaatgericht

Het systeem van oplossing van problematische schulden is zelf onderdeel van het probleem geworden. De resultaten van de WSNP en GKB variëren regionaal sterk. Het aantal oplossingen is bij de WSNP soms drie keer groter. Niemand vergelijkt de resultaten van beide met elkaar. Beide overheidsinstanties meten hun resultaten niet vanuit de oplossing voor schuldekker en –eiser. De GKB fraudeert met allerlei data en komt daarmee uit op gemiddeld een factor 4 te hoog slagingspercentage. Dit zegt niets meer over het aantal oplossingen, hooguit iets over de inspanningen. De WSNP-verantwoording is weliswaar transparant, maar ook gestuurd op uitkomsten. Beide systemen zijn lastig vergelijkbaar op onderlinge resultaten. Beide rapporten zijn procesgericht en daardoor niet vergelijkbaar vanuit de optiek van de klant en de oplossing. De toegang tot de WSNP wordt steeds beperkt, ontmoedigd , bezuinigd op exploitatiekosten en duurder voor eisers. De minnelijke GKB heeft de prioriteit en de WSNP is de stok achter de deur. Gefaciliteerd met wettelijke dwangmiddelen, lagere kosten en overredingskracht worden schuldeisers naar de GKB gedwongen. De schuldhulpverlening is namelijk alleen voor schuldekkers op vrijwillige basis. MKB-schuldeisers hadden tot voor kort een toenemende voorkeur voor de WSNP. Deze heeft vaker resultaat, door lagere uitval bij toelating en een hoger slagingspercentage. Een strenger regime dat meer nettocompensatie geeft, ondanks dubbele kosten. Grotere schuldeisers hebben een andere positie, praten als branche mee en hebben convenanten met de GKB. Zij kunnen vaak de niet-geïncasseerde vorderingen in hun kostprijs verwerken. De MKB-schuldeisers kijken naar hun compensatie. Schuldekkers hebben in eerste instantie geen andere keuze dan de GKB. Verkokerde uitvoering leidt tot onnodig veel schuldekkers en –eisers die tussen de wal en het schip vallen. De onderlinge samenhang wordt te weinig herkend, waardoor het resultaat in de praktijk ondergeschikt is aan het systeem en de processen. Dit gaat aantoonbaar ten koste van de oplossingen. Het systeem wordt ook steeds meer ondergraven doordat diverse overheidsinstanties zichzelf bevoordelen ten opzichte van andere eisers. De dubbele compensatie en directe incasso door toegang tot bankrekeningen gaat ten koste van de andere eisers. Deze zien hun belangen geschaad door minder en lagere compensaties en verharderen hun opstelling naar de schuldekkers . Door snelheid en beslaglegging probeert men te incasseren en de overheid voor te zijn. Het vertrouwen en de medewerking van schuldeisers neemt daardoor zienderogen af. De schuldregelingen verlopen moeizamer en versterken vervolgens ook weer de neerwaartse spiraal.

Probleem veel groter dan (h)erkend door enorme volume

Officieel zijn er vorig jaar 89.000 huishoudens die zich bij GKB's gemeld hebben. Uit de data van individuele GKB's blijkt dat de uitval hiervóór varieert, maar gemiddeld hoog is met ongeveer 55 %.

Daarbij is er ook nog een groep van 17.000 die om persoonlijke of financiële redenen nog niet schuldregelingrijp is. Tezamen zijn dit minimaal 226.000 huishoudens (1360 personen per dag). Dit aantal stijgt structureel nog elk jaar. De cumulatie van niet-opgeloste schulden in alle voorgaande jaren is op dit moment nog niet openbaar beschikbaar. Het gaat dus om een veelvoud van honderdduizenden huishoudens. Het BKR kent het exacte aantal. Echter zij registreert kredietinformatie uitsluitend voor haar leden, de kredietverstrekkers inclusief de GKB's. Het BKR verwerkt de schuldregelingen en betalingen statistisch en rapporteert hierover terug aan haar leden. Deze gigantisch grote groep wordt buiten de statistieken van de GKB, WSNP en overheden gehouden. Ook deurwaarders, incassobureaus en het maatschappelijk werk hebben verscheidene bedrijfsbelangen om deze informatie onder de pet te houden. Deze hebben hun handen al vol aan de sterk toenemende groep nieuwe schuldehbers. Terecht wordt er gevreesd voor de afnemende betalingsmoraal als dit geheim onthuld wordt. Het publiekelijk bespreekbaar maken dient echter een hoger doel. Het zoeken naar nieuwe wegen om dit grote probleem te tackelen is urgent en noodzaak. Voor iedereen. Maar vooral voor die zeer gemelleerde groep honderdduizenden gezinnen (met kinderen) en hun MKB-schuldeisers.

Om te ontsnappen aan deurwaarders en incassobureaus betalen schuldehbers met gelijke munt terug. Zij verdwijnen op hun beurt in grote getalen ook administratief uit de gemeentelijke basisadministratie. Bijna 7 van de 8 schuldehbers heeft niet-opgeloste problematische schulden en betaalt deze niet. Waar deze groep blijft kan niet verklaard worden door het aantal huisuitzettingen en spookburgers. Worden zij nog benaderd door schuldeisers of ligt de prioriteit door enorme werkdruk en rendementsoverwegingen bij de nieuwe groep?

Vanaf 2007 is het aantal behandelden bij de GKB's met 87 % gestegen. Terwijl de WSNP-toelatingen gedaald zijn met 16 % naar het officiële aantal van 12.356. Geen enkele GKB rapporteert de bereikte oplossingen na 3 jaar.

Dit kan het BKR op postcodeniveau leveren, maar wordt gemeentelijke opdrachtgevers nu onthouden.

Zeer nuttige informatie voor colleges van B&W en gemeenteraden die hun beleid, effecten kunnen monitoren en bijstellen.

Steeds meer gemeenten doen zelf de intake. Bijvoorbeeld de gemeente Midden Drenthe met verontrustende resultaten: 66 % meer aanmeldingen, 30 % minder naar de GKB en 100 % meer nog niet schuldregelingrijp. De gemeente is tevreden. Een maatschappelijke kostenbatenanalyse en effecten van deze niet-opgeloste schulden wordt door geen enkele gemeente gemaakt. Extra kosten voor huisuitzetting, (tijdelijke) herhuisvesting, maatschappelijk werk, GGZ etc. komen bij ketenpartners of andere gemeentelijke budgetten. Een financiële, integrale analyse op het moment van toelating bij de GKB ontbreekt. Een besparing van € 3.000,- bij geen toelating tot de GKB, kan voor een gezin met kinderen zo maar een kostenpost voor de gemeente en ketenpartners van € 50.000,- worden. Tel uit je verlies.

Tikkende tijdbom bedreigt financieel systeem en betalingsmoraal

Sommige professionals zijn op de hoogte van de problematiek en alle ketenpartners hebben vele redenen om niets te doen. Op papier is er zelfs geen enkel probleem. Niemand durft zijn nek uit te steken. De financiële branche, de GK-Bank en het maatschappelijk werk dienen hun verantwoordelijkheid te nemen.

Het systeem van schuldoplossingen is failliet. Tezamen met het aantal schulden bedreigt dit het

financiële systeem. De vraag is of de huidige GKB-koninkrijkjes nog voldoende vertrouwen krijgen en de expertise hebben om een effectieve doorstart te maken.
Oplossingen zijn er. Eerst maar eens consensus bereiken.

Tussen de wal en het schip

Het navolgende overzicht is gebaseerd op het landelijke gemiddelde, dat regionaal sterk varieert. Het gaat niet alleen om schuldebbbers, maar ook om het probleem van gemiddeld 14 schuldeisers. Met een schuldhogte van particulieren van ongeveer € 35.000,-.

Op de kade van de haven liggen twee boten. De GKB-boot is een eenvoudige, comfortabele motorboot . De WSNP-boot is een sobere, maar zeewaardige zeilboot waarop je zelf zeilt. Een huishouden heeft gemiddeld 2, 2 personen.

Op de kleine kade staan 198 huishoudens ; op de GKB-boot zitten nog 19 'te stabiliseren'		217
Geen kaartje, vallen van de loopplank, worden in de massa en drukte van de kade geduwd		109

De boot wordt bereikt door		108
Schuldeisers selecteren op de GKB-boot t.b.v. de WSNP-boot	20	
Schuldebbbers vallen in het water en verdwijnen via de kade	6	

Op de WSNP-boot	14	
Op de zandbank stranden	4	

Schuldenvrij	10 (50 %)	

De GKB-boot vertrekt met		88
Bij een tussenstop in de eerstvolgende haven stappen uit		40

		48
Te stabiliseren omdat nog niet schuldregelingsrijp ; blijven aan boord		23

Realiseren een : schuldbemiddeling 14; saneringskrediet 8 en betalingsregeling 3		25
Op de zandbank stranden : SB 5 ; SK 2 en BR 1		8
	---	---
Schuldenvrij GKB	SB 9	SK 6
		BR 2
Schuldenvrij WSNP		

Totaal schuldenvrij		27 (12%)

Het bedrag aan vorderingen is € 7.500.000,-. Met geslaagde en tussentijds beëindigde regelingen wordt bruto 2 – 3 % geïncasseerd. Onder aftrek van 25 % WSNP- en 13 % GKB-kosten. Dit verklaart wel dat schuldeisers niet heel tevreden zijn met hun compensatie. Schuldhebbbers weten niet dat de

strengere WSNP, soms een factor 3 meer oplossingen biedt. Zeker met een advocaat als bewindvoerder. De exploitatie van de GKB-boot kost € 400.000,-.

Onafhankelijk Schuldadviseur®